

petek, 10. julij 2020

P9_TA(2020)0193

Humanitarne razmere v Venezueli ter migracijska in begunska kriza

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. julija 2020 o humanitarnih razmerah v Venezueli ter migracijski in begunski krizi (2019/2952(RSP))

(2021/C 371/06)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Venezueli, predvsem tiste z dne 16. januarja 2020 o razmerah v Venezueli po nezakonitih volitvah novega predsednika in novega predsedstva nacionalne skupščine (parlamentarni državni udar) ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju izjave uradne govorkerke podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 1. aprila 2020 o predlogu ZDA in razmerah v Venezueli v kontekstu pandemije koronavirusa,
- ob upoštevanju izjave strokovnjakov OZN za človekove pravice z dne 30. aprila 2020 o izrednih zdravstvenih razmerah v Venezueli,
- ob upoštevanju opozorila strokovnjakov OZN za človekove pravice z dne 6. maja 2020 o uničujočih posledicah, ki jih ima humanitarna in gospodarska kriza v državi za človekove pravice,
- ob upoštevanju poročila visoke komisarke OZN za človekove pravice Michelle Bachelet z dne 2. julija 2020 o Venezueli,
- ob upoštevanju skupne izjave za javnost Urada visokega komisarja OZN za begunce in Mednarodne organizacije za migracije z dne 1. aprila 2020 o položaju beguncev in poslancev iz Venezuele med krizo zaradi COVID-19,
- ob upoštevanju izjave generalnega sekretarja Organizacije ameriških držav z dne 5. januarja 2020 in 26. junija 2020 o razmerah v Venezueli,
- ob upoštevanju izjav skupine iz Lime z dne 20. februarja, 2. marca, 2. aprila in 16. junija 2020,
- ob upoštevanju izjave podpredsednika/visokega predstavnika z dne 4. in 16. junija 2020 o nedavnih dogodkih v Venezueli,
- ob upoštevanju izjave Odbora za zunanje zadeve z dne 11. junija 2020 o nedavnih napadih na venezuelsko narodno skupščino,
- ob upoštevanju izjav mednarodne kontaktne skupine z dne 16. junija 2020 o omajani verodostojnosti venezuelskega volilnega organa in z dne 24. junija 2020 o zaostrovanju politične krize v Venezueli,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta (SZVP) 2020/898 z dne 29. junija 2020 o spremembi Sklepa (SZVP) 2017/2074 o omejevalnih ukrepih glede na razmere v Venezueli ⁽²⁾, s katerim je Svet 11 vodilnih venezuelskih uradnikov dodal na seznam oseb, za katere veljajo omejevalni ukrepi,
- ob upoštevanju mednarodne donatorske konference v znak solidarnosti z venezuelskimi begunci in migranti, ki je potekala 26. maja 2020,
- ob upoštevanju venezuelske ustave,

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0013.

⁽²⁾ UL L 205 I, 29.6.2020, str. 6.

petek, 10. julij 2020

- ob upoštevanju Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča,
 - ob upoštevanju člena 132(2) in 132(4) Poslovnika,
- A. ker Evropska unija in njene države članice že vrsto let podpirajo venezuelsko prebivalstvo in skupnosti, ki sprejemajo begunce; ker sta Evropska unija in španska vlada 26. maja 2020 ob podpori Urada visokega komisarja OZN za begunce in Mednarodne organizacije za migracije sklicali mednarodno donatorsko konferenco v znak solidarnosti z venezuelskimi begunci in migranti; ker so mednarodni donatorji obljubili skupaj 2,544 milijarde EUR, pri čemer pa je le 595 milijonov EUR neposrednih nepovratnih sredstev, preostali znesek pa bodo zagotovili zgolj v obliki pogojnih posojil; ker so nekateri posojilojemalci na konferenci izrazili zaskrbljenost, ker so se pri pridobivanju posojil soočali z birokratskimi ovirami in kompleksnimi predpisi; ker bo 595 milijonov EUR neposrednih povratnih sredstev komajda dovolj za odpravljanje letnih posledic te krize brez primere v sosednjih državah Venezuele; ker mora mednarodna skupnost poleg humanitarne pomoči in pomoči v okviru dolgoročnejšega sodelovanja poiskati inovativne rešitve, da bi sprostila druge potencialne finančne vire, s katerimi bi venezuelskim prebivalcem pomagala zadostiti njihovim nujnim potrebam;
- B. ker pomoč EU znaša več kot 319 milijonov EUR in se zagotavlja tako v Venezueli kot zunaj države; ker je 156 milijonov EUR namenjenih humanitarni pomoči, 136 milijonov EUR razvoju, 27 milijonov EUR pa stabilnosti in miru;
- C. ker se je že tako velika politična, gospodarska, institucionalna, socialna in večplastna humanitarna kriza v Venezueli v času pandemije močno zaostрила in postala še hujša; ker vse večje pomanjkanje zdravil in hrane, množične kršitve človekovih pravic, hiperinflacija, politično zatiranje, korupcija in nasilje ogrožajo življenja ljudi in jih silijo v beg iz države;
- D. ker je zaradi omejenega dostopa do kakovostnih zdravstvenih storitev, zdravil, hrane in vode v Venezueli vse več ljudi podhranjenih, zlasti v ranljivih skupinah, kot so ženske, otroci in bolniki;
- E. ker je venezuelski državni zdravstveni sistem zaradi slabega upravljanja režima močno oslavljen, kar je privedlo do kritičnega pomanjkanja zdravil in omejenih možnosti zdravljenja; ker podatki, ki jih je režim predložil v zvezi s pandemijo COVID-19, niso verodostojni, o njihovi zanesljivosti pa dvomijo tako v Venezueli kot v mednarodni skupnosti;
- F. ker se zaradi sedanje večplastne krize v Venezueli v regiji razseljuje več prebivalstva kot kadar koli prej; ker je iz države pobegnilo okrog pet milijonov Venezuelcev, od katerih jih je 80 odstotkov razseljenih v državah v regiji; ker je begunska kriza v Venezueli po navedbah Urada visokega komisarja OZN za begunce druga največja na svetu (za krizo v Siriji); ker se pričakuje, da bi lahko skupno število ljudi, ki bežijo pred vse slabšimi razmerami v Venezueli, do konca leta 2020 preseglo 6,5 milijona;
- G. ker se je po navedbah Urada visokega komisarja OZN za begunce število Venezuelcev, ki so po svetu zaprosili za azil, povečalo za 2 000 %; ker je po vsem svetu zaprosilo za azil 650 000 Venezuelcev, okrog dva milijona pa jih je pridobilo dovoljenje za prebivanje v drugih državah Severne in Južne Amerike; ker je iz države pobegnilo že 12 % prebivalstva, še vedno pa državo dnevno zapusti okrog 5 000 ljudi;
- H. ker so trenutne izredne zdravstvene razmere dodatno zaostriale že tako obupen položaj številnih beguncev in migrantov iz Venezuele in njihovih držav gostiteljic; ker so številni begunci in migranti odvisni od nezadostnih dnevnih plač za kritje osnovnih potreb, kot so bivališče, hrana in zdravstveno varstvo;
- I. ker so v skladu s prvimi poročili o pandemiji, ki je preobremenila že tako oslavljen zdravstveni sistem države, bolnišnice polne obolenih za koronavirusom in je okuženih tudi več deset zdravstvenih delavcev;

petek, 10. julij 2020

- J. ker je nelegitimno venezuelsko vrhovno sodišče, ki je pod nadzorom režima Nicolás Madura, 26. maja 2020 neupravičeno potrdilo imenovanje Luisa Parre kot predsednika narodne skupščine; ker je bilo veliki večini demokratično izvoljenih predstavnikov onemogočeno, v nekaterih primerih celo s silo, da bi bili na nezakoniti seji januarja 2020 navzoči, s tem pa tudi, da bi oddali svoj glas, s čimer so bili kršeni pravni postopki in demokratična ustavna načela; ker je Svet EU zaradi nezakonite odločitve, ki je bila sprejeta na tej nezakoniti parlamentarni seji, uvedel sankcije zoper dodatnih 11 uradnikov, med katerimi sta Luis Parra in Juan Jose Mendoza, predsednik ustavne zbornice vrhovnega sodišča, zaradi vloge, ki so jo imeli pri spodkopavanju demokracije in vladavine prava; ker je Juan Guaidó sam dejal, da ne bo član nobene prehodne vlade, Maduro pa ne more biti del take vlade;
- K. ker je nelegitimno vrhovno sodišče 13. junija 2020 spet imenovalo nove člane v državni volilni svet, ne da bi za to imelo zakonska pooblastila; ker je v skladu s členoma 187 in 296 venezuelske ustave za ta imenovanja pristojna izključno narodna skupščina, organ, ki ga demokratično izvolijo Venezuelci; ker Evropski parlament ne bo priznal nobene odločitve ali sodbe, ki bi jo enostransko sprejela ta nelegitimna organa; ker so bili uradniki, odgovorni za te odločitve, tudi dodani na seznam sankcij EU;
- L. ker je Nicolás Maduro veleposlanici Evropske unije – potem, ko je EU uvedla ciljne sankcije zoper več uradnikov, odgovornih za resne kršitve človekovih pravic – ukazal, naj zapusti državo v roku 72 ur, in ker je tudi španskemu veleposlaniku zagrozil z dodatnimi povračilnimi ukrepi; ker so maja 2020 s francoskega veleposlaništva v Caracasu poročali o ustrahovanju, med drugim je bila v rezidenci veleposlanika prekinjena oskrba z vodo in električno energijo; ker se je režim odločil, da bo navedeno odločitev razveljavil in veleposlanice EU ne bo izgnal;
- M. ker Madurov režim s sodbami nelegitimnega vrhovnega sodišča sistematično preganja politične stranke *Acción Democrática*, *Primero Justicia* in *Un Nuevo Tiempo* ter je proti volji njihovih članov razpustil njihove nacionalne direkcije; ker je Madurov režim demokratično politično stranko *Voluntad Popular* razglasil za teroristično organizacijo;
- N. ker demokratična mednarodna skupnost, vključno z EU, odločno zavrača to volilno farso in vse tovrstne nezakonite ukrepe; ker je bil s tem dejanjem demokratični prostor v državi dodatno zmanjšan na skrajni minimum, hkrati pa močno ovira reševanje politične krize v Venezueli; ker je oblikovanje uravnotežene in vključujoče nacionalne krizne vlade, v katero bodo vključeni vsi demokratični politični in socialni deli države in ki bo lahko obravnavala trenutne humanitarne potrebe, bistveno, da bi premagali vse večjo krizo;
- O. ker so spoštovanje mednarodnih standardov, neodvisen in uravnotežen državni volilni svet ter enaki konkurenčni pogoji, ki omogočajo neovirano udeležbo političnih strank in kandidatov, temelji verodostojnega volilnega procesa, na podlagi katerega lahko potekajo svobodne in poštene parlamentarne in predsedniške volitve;
- P. ker nezakonito financiranje in tuje vmešavanje režima v volitve resno ogroža evropske demokracije;
- Q. ker so za izvajanje sklepov EU s področja zunanjih zadev pristojni nacionalni organi, Komisija pa je odgovorna za nadzor izvajanja prava EU;
- R. ker so organi Zelenortskega otoka 12. junija 2020 aretirale poslovneža Alexa Saaba, ki je vpleten v več korupcijskih shem, povezanih z Madurovim režimom, in zdaj čaka na odločitev sodišča in morebitno izročitev; ker zadeva Alexa Saaba kaže, kako razširjena je postala korupcija v Venezueli, medtem ko je država sredi humanitarne krize, kakršne še ni izkusila; ker je država na indeksu zaznave korupcije, ki ga objavlja organizacija *Transparency International*, med 180 državami na 173. mestu;
- S. ker se je število političnih zapornikov, odkar so se leta 2014 začeli množični državljanski nemiri, povečalo in jih je trenutno več kot 430; ker naj bi bilo v Venezueli v priporu tudi 11 Evropejcev; ker Mednarodno kazensko sodišče trenutno v zvezi s številnimi pričevanji o mučenju, ki naj bi ga izvajal režim, vodi predhodno preiskavo v smeri hudodelstev zoper človečnost; ker se je število primerov zatiranja, samovoljnega pridržanja in mučenja med krizo zaradi COVID-19 še povečalo; ker je v poročilu visoke komisarke Michelle Bachelet z dne 2. julija 2020 o Venezueli dokumentiranih več kot 1300 zunajsodnih pobojev, ki naj bi jih varnostne sile izvedle med 1. januarjem in 31. majem 2020;

petek, 10. julij 2020

- T. ker Madurov režim ni zagotovil preglednih informacij, sprejel mednarodne humanitarne pomoči ter prednostno obravnaval potreb in pravic najbolj ranljivih delov prebivalstva; ker sta ministrstvo za zdravje Bolivarske republike Venezuele in svetovalna skupina narodne skupščine za pandemijo COVID-19 1. junija 2020 sklenila dogovor, na podlagi katerega je lahko bila v Venezuelo prek Panameriške zdravstvene organizacije (PAHO) apolitično dostavljena humanitarna pomoč; ker je režim skozi leta zavračal kakršno koli obliko humanitarne pomoči;
- U. ker Madurov režim od leta 2016 podpira nezakonito obrtno rudarjenje zlata v venezuelskem delu amazonskega pragozda, s katerim financira nezakonite oborožene skupine; ker se zlato po nezakonitih kanalih tihotapi iz države ter nato nezakonito prodaja in izmenjuje v tujini; ker pridobivanje in izkoriščanje tega tako imenovanega krvavega zlata v nezakonitih in kriminalnih pogojih poteka na račun človekovih pravic in okolja;
- V. ker so potrebni učinkoviti ukrepi, da bi zaustavili varnostno grožnjo, ki jo za širšo regijo predstavljajo povezave med Madurovim diktatorskim režimom, terorističnimi skupinami in organiziranimi oboroženimi skupinami, ki v Venezueli izvajajo svoje kriminalne dejavnosti;
- ponovno izraža globoko zaskrbljenost zaradi resnosti izrednih humanitarnih razmer v Venezueli, ki močno ogrožajo življenja njenih prebivalcev; izraža solidarnost z vsemi Venezuelci, ki so bili svojo državo prisiljeni zapustiti, ker so želeli imeti zagotovljene vsaj najosnovnejše pogoje za življenje, kot so dostop do hrane in pitne vode, zdravstvenih storitev in zdravil;
 - opozarja, da se vse hujša migracijska kriza širi po vsej regiji, in sicer v Kolumbijo, Peru, Ekvador, Bolivijo, Čile, Brazilijo, Panamo in Argentino, pa tudi v nekatere države članice EU in na Karibske otoke, in da izjemno težke razmere še dodatno zaostre boj proti pandemiji COVID-19; pozdravlja prizadevanja sosednjih držav ter solidarnost, ki so jo pokazale; poziva Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj še naprej sodelujeta s temi državami in ozemlji, tako da jim poleg humanitarne pomoči zagotovita več sredstev, pa tudi prek razvojne politike;
 - poziva venezuelske oblasti, naj priznajo sedanjo humanitarno krizo, preprečijo njeno nadaljnje poglobljanje ter se zavzamejo za politične in gospodarske rešitve, s katerimi bi zagotovili varnost vsega civilnega prebivalstva ter stabilnost države in regije; je seznanjen z dogovorom, ki sta ga o boju proti COVID-19 dosegla Venezuela in Panameriška zdravstvena organizacija;
 - poziva, naj se nujno ukrepa, da se prepreči, da bi se humanitarna in javnozdravstvena kriza še poglobili, zlasti pa da se ne bodo ponovno pojavile bolezni, kot so ošpice, malarija, davica ter slinavka in parkljevka; poziva k čim hitrejšemu kratkoročnemu odzivu na podhranjenost med najranljivejšimi skupinami, kot so ženske, otroci in bolniki;
 - pozdravlja zaveze mednarodne donatorske konference k donacijam in njena prizadevanja v znak solidarnosti z venezuelskimi begunci in migranti; v zvezi s tem poziva, naj se birokracija zmanjša, okvir pa poenostavi, da bodo obljubljeni sredstva res in čim prej dosegla tiste, ki jih nujno potrebujejo;
 - odločno zavrača kršitve demokratičnega, ustavnega in preglednega delovanja narodne skupščine, pa tudi ustrahovanje, nasilje in samovoljne odločitve proti njenim poslancem; obsoja, da so bili novi člani v državni volilni svet imenovani na nedemokratičen način, sedanji izvršni sveti strank pa proti volji njihovih članov razrešeni;
 - ponovno priznava, da je bil Juan Guaidó na preglednem in demokratičnem glasovanju v narodni skupščini izvoljen za legitimnega predsednika narodne skupščine in je torej legitimni začasni predsednik Bolivarske republike Venezuele v skladu s členom 233 venezuelske ustave;
 - ponovno izraža polno podporo narodni skupščini kot edinemu zakonito izvoljenemu demokratičnemu organu Venezuele, katerega pooblastila je treba spoštovati, med drugim kar zadeva pravice in varnost njenih poslancev; vztraja, da bo mirno politično rešitev mogoče doseči le, če bodo ustavna pooblastila narodne skupščine v celoti spoštovana;
 - opozarja, da je spoštovanje demokratičnih institucij in načel ter načela pravne države bistven pogoj za rešitev krize v Venezueli v korist njenih prebivalcev; zato poziva, naj se nujno ustvarijo ugodne razmere za svobodne, pregledne in verodostojne predsedniške in parlamentarne volitve, ki bodo izvedene po vnaprej določenem časovnem razporedu, pod poštenimi pogoji za vse akterje, na pregleden način in v navzočnosti verodostojnih mednarodnih opazovalcev, saj je to edina možnost za izhod iz krize, s čimer bi preprečili, da bi prišlo do kakršnega koli nasilja ali vojaškega posredovanja;

petek, 10. julij 2020

10. poziva EU in druge mednarodne akterje, naj sprožijo odziv mednarodne skupnosti, s katerim bi prispevali k prepotrebni vrnitvi demokracije in vladavine prava v Venezuelo;
11. želi spomniti, da so države članice s Sklepom Sveta (SZVP) 2017/2074 pravno obvezane izvajati omejevalne ukrepe iz omenjenega sklepa, zlasti da osebam, za katere veljajo omejevalni ukrepi, preprečijo vstop na svoje ozemlje ali tranzit prek njega, poleg tega pa so Svet dolžne nemudoma pisno obvestiti o morebitnih izjemah, ki so jih odobrile;
12. je seznanjen z odločitvijo Sveta z dne 29. junija 2020, da na seznam oseb, za katere veljajo individualne sankcije, ki ne prizadenejo prebivalcev Venezuele, doda 11 venezuelskih uradnikov, in poziva, naj se seznam še razširi, če se bodo razmere na področju človekovih pravic in demokracije v državi še naprej slabšale; meni, da morajo organi EU gibanje posameznikov s seznama omejiti, pa tudi gibanje njihovih najbližjih sorodnikov, in jim zamrzniti premoženje ter vizume; poziva tudi k takojšnji prepovedi trgovanja in prometa s krvavim zlatom iz Venezuele;
13. ostro obsoja grožnje Nicolása Madura, da bo kot povračilni ukrep na sankcije zoper 11 uradnikov, odgovornih za hude kršitve človekovih pravic, iz Caracasa izgnal veleposlanico EU; je v zvezi s tem seznanjen s prvotno izjavo podpredsednika/visokega predstavnika, v kateri je napovedal, da bo veljalo načelo vzajemnosti, in poziva države članice, naj tudi one razmislijo o tem, da bi, če se bo takšna situacija ponovila, delovale v skladu z načelom vzajemnosti in torej preklicale akreditacijo Madurovih veleposlanikov v EU; ponovno poziva države članice, naj priznajo politične predstavnike, ki jih imenuje Juan Guaidó;
14. obsoja nebrzdano korupcijo, ki je postala sestavni del Madurovega režima; obsoja, da Madurov režim financiranje političnih strank uporablja kot instrument za tuje vmešavanje; ostro obsoja in obžaluje primere korupcije, vključno s primeri, v zvezi s katerimi v državah članicah potekajo sodne preiskave;
15. poziva, naj se takoj izpustijo vsi politični zaporniki ter odpravijo mučenje, grdo ravnanje in nadlegovanje političnih nasprotnikov, zagovornikov človekovih pravic in miroljubnih protestnikov, tistim, ki so bili po krivem prisiljeni v izgnanstvo, pa dovoli vrnitev;
16. popolnoma podpira preiskave Mednarodnega kazenskega sodišča v zvezi z razširjenimi kaznivimi dejanji in represivnimi dejanji, ki jih je zagrešil venezuelski režim; poziva Evropsko unijo, naj podpre pobudo držav pogodbenic Mednarodnega kazenskega sodišča za začetek preiskave hudodelstev zoper človečnost, ki jih je *de facto* zagrešila Madurova vlada, da bodo storilci odgovarjali za svoja dejanja;
17. je seznanjen s odločitvijo britanskega sodišča z dne 2. julija 2020, s katero nedvoumno priznava demokratično legitimnost Bolivarske republike Venezuele v osebi njenega predsednika Juan Guaidója, tako da mu omogoča, da zakonito dostopa do rezerv zlata Venezuele;
18. poziva, naj se v državo napoti misija za ugotavljanje dejstev, da bo ocenila razmere;
19. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, legitimnemu začasnemu predsedniku republike in narodne skupščine Bolivarske republike Venezuele, vladam in parlamentom držav skupine iz Lime, Evro-latinskoameriški parlamentarni skupščini ter generalnemu sekretarju Organizacije ameriških držav.